

стъпила отново вражда, и докато Колокотрони и Маврокордато си оспорватъ единъ другиму властьта, Д. Ипсиланти се отдава на бездействие. Тогава, именно, бива съсипанъ отъ Лобутъ паша българскиятъ градъ Нъгушъ, въ Македония, за което единъ нашъ лѣтописецъ бележи: „Отъ коренъ го запусти, живъ мжжъ не остави, а женитѣ и децата ги зеде робие... Ситѣ куки ги изгорѣха, ситѣ мжжи турцитѣ подъ сабя ги поминаха, пискове и плакове и тѣги голѣми бѣха“. По сѫщия начинъ, като нъгушане, и то защото били набедени че сѫ „кренале глава противъ царя“, пострадватъ много градове и области, и особено богатиятъ островъ Хиосъ, чиято трагедия презъ априль и май 1823 г. покъртва цѣлия цивилизиранъ свѣтъ. Тукъ дервиши и турска тѣлпа, следъ като турятъ подъ ножъ надъ 25 хиляди православни, отвличатъ съ кораби въ робство до 30 хиляди млади мжже и жени, така че отъ 100,000 души оставатъ живи само 15 хиляди, които били отбѣгнали по горитѣ или вѣнъ отъ острова. Прозвѣзглясването на гръцката независимостъ отъ народното събрание въ Епидавръ на 1 (12) януари 1822 г. не помогва нищо, понеже гръцкото правителство нѣма ни влияние ни срѣдства да засили хода на революцията и да се наложи на отдѣлнитѣ команди, ревниви за самостоятелността си.

За преодоляване на това печално разединение полагатъ отчаяни усилия нѣколцината български войводи, взели най-живо участие въ борбитѣ на страна на гърцитѣ. Особено изпъкватъ тукъ Хаджи Христо отъ Воденско, началникъ на българската кавалерия, и Хаджи Стефчо отъ Охридъ, началникъ на българската пехота (въ сраженията отъ 1827 година). За тия двами-на хeroи историкътъ на гръцката революция, Спиридонъ Трикуписъ, пише възвъ основа на по-стари вести: „Драмали паша, единъ отъ най-добрите генерали на сultана, нахлу въ Гърция съ голѣма сила. Гръцките началници, намѣсто да попрѣчатъ на това нашествие на турските войски, което бѣ по-голѣмо отъ всички предходни, се раздѣлиха на две враждебни страни на северъ отъ Пелопонезъ, готови да се хвръсятъ въ гражданска война. Единствената препирня, която ги раздѣляше, бѣ претенцията на нѣколцина измежду тѣхъ да бждатъ повишени въ генерали, което другите имъ отричаха. Вече се готвѣха да се нападнатъ. Изведнажъ посрѣдъ двата